

# Διαφθορά και οικονομική αποσάθρωση...

Σάββας Μαυρίδης

Επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Εμπορίας και Διαφήμισης.

Ο νέος νόμος για την Ανώτατη Εκπαίδευση δεν μπορεί να θεωρηθεί επαρκής για να αντιμετωπισθούν τα βαθύτερα αίτια κρίσιμων ελληνικών προβλημάτων, αφού η εκπαίδευση και η κοινωνικοποίηση των νέων ανθρώπων δεν καθορίζεται μόνο από την εκπαιδευτική διαδικασία, αλλά και από τους κανόνες λειτουργίας ολόκληρης της κοινωνίας. Έτσι, η τάση να παραγράφονται συχνά σκάνδαλα, εδώ και δεκαετίες, αναιρεί σε μεγάλο βαθμό κάθε άλλη προσπάθεια βελτίωσης των κανόνων λειτουργίας της κοινωνίας μας.

Επειδή στόχος του άρθρου δεν είναι να πλήξει πρόσωπα, ας δούμε τη διαφθορά μέσα από τις αντικειμενικές διεθνείς στατιστικές, δηλαδή ως κοινωνική και όχι μόνο ως ατομική συμπεριφορά.

Η Διεθνής Διαφάνεια, που εδρεύει στο Βερολίνο, δημοσιεύει κάθε χρόνο την κατάταξη όλων των κρατών της γης στο θέμα της διαφθοράς. Οι λιγότερο διεφθαρμένες χώρες βρίσκονται στη κορυφή της λίστας. Την πρώτη θέση μοιράζονται η Δανία μαζί με την Σιγκαπούρη και τη Νέα Ζηλανδία, τη δεύτερη η Φιλανδία με τη Σουηδία, ενώ στην τρίτη βρίσκεται μόνος ο Καναδάς. Για το έτος 2010 η Ρουμανία βρίσκεται στη θέση 69 της παγκόσμιας κατάταξης ενώ η Βουλγαρία στη θέση 73. Η Ελλάδα, δυστυχώς παρουσιάζει χειρότερες επιδόσεις και βρίσκεται στη θέση 78 μαζί με την Κίνα, την Ταϊλάνδη, τη Σερβία, την Κολομβία, το Περού και το νοτιοαφρικανικό Λεσότο. Μόνο στον τομέα υγείας, το ποσό της διαφθοράς στην Ελλάδα υπολογίζεται σε 1 δις Ευρώ ετησίως. Σύμφωνα με την ίδια έκθεση, τα Σκόπια βρίσκονται στη θέση 71. Στη δε τελευταία θέση βρίσκεται μόνη η εμφυλιοκρατούμενη και λιμοκτονούσα Σομαλία .....

Ας έλθουμε στις θετικές επιδόσεις των ευρωπαϊκών κοινωνιών, δηλαδή το καινοτόμο πνεύμα ή αλλιώς τις ευρεσιτεχνίες.

Από τον παραπάνω πίνακα των ευρεσιτεχνιών που αποτελούν δείκτες της καινοτομίας, εξάγεται το συμπέρασμα ότι η χώρα μας καινοτομεί 13 φορές λιγότερο από την συγκρίσιμη από κάθε άποψη Πορτογαλία και γενικότερα βρίσκεται στην τελευταία θέση. Με βάση αυτά τα στατιστικά στοιχεία, οδηγούμαστε αναπόφευκτα στο συμπέρασμα ότι η αποφασιστική (δυναμικά και όχι κατ' ανάγκη αριθμητικά) πλειοψηφία της κοινωνίας μας χρησιμοποιεί πολύ περισσότερο τη φαϊά ουσία της για την πονηριά και την κλοπή απ' ότι για τη δημιουργία και την προκοπή. Το αρχαίο ρητό "Τα αγαθά κόποις κτώνται", μεταλλάχθηκε στο "Τα αγαθά κλοπής κτώνται".

Η διαφθορά δεν είναι μόνο ηθικολογικό ζήτημα για μια κοινωνία, αλλά κυρίως λειτουργικό. Όταν πλουτίζει κανείς παρανομώντας και συνεπώς εύκολα, δεν υποβάλλεται στον κόπο να αναπτύξει τις ικανότητές του. Η διαφθορά αφαιρεί πόρους που προβλέπονταν για παραγωγικές επενδύσεις και υποδομές και τους διοχετεύει σε σκοτεινές δραστηριότητες. Έτσι κλείνει ο δρόμος προς την ανάπτυξη οριστικά και αμετάκλητα, αφού η διαφθορά και η ανάπτυξη αποτελούν σε κάθε κοινωνία τα δύο σκέλη μιας συνάρτησης που όσο μεγαλώνει το ένα μικραίνει το άλλο και το αντίστροφο. Για παράδειγμα, η λιμοκτονία στις χώρες της Αφρικής οφείλεται πρωτίστως στη διαφθορά και σε καμία περίπτωση στην έλλειψη φυσικών πόρων, διότι ορισμένες από αυτές διαθέτουν τεράστιους φυσικούς πόρους.

Δυστυχώς η διαφθορά αποτελεί ισχυρό στοιχείο της πολιτισμικής ταυτότητας του σύγχρονου Έλληνα και με τις πρακτικές που εφαρμόζονται στα υψηλότερα κοινωνικά στρώματα αναπαράγεται για μακρό χρονικό διάστημα, διότι απλώς το ψάρι βρωμάει από το κεφάλι. Η διαφθορά, με τις πολλές μεταμορφώσεις της, είναι η κύρια γενεσιουργός αιτία της σημερινής οικονομικής κατάστασης. Ενδεικτικό είναι το γεγονός ότι, στην κρίσιμη αυτή στιγμή, φυγαδεύονται τα κλοπιμαία στο εξωτερικό, με αποτέλεσμα την ακόμη μεγαλύτερη οικονομική δυσπραγία. Αυτή με τη σειρά της έχει, μεταξύ των άλλων, ως συνέπεια να εξωθούνται στη μετανάστευση νέοι με ακαδημαϊκή εκπαίδευση, που αποδημούν για να επιβιώσουν, όπως έκαναν οι γονείς ή οι παππούδες τους πριν από μισό περίπου αιώνα, οι οποίοι όμως τουλάχιστον ήταν ανειδίκευτοι. Οι Έλληνες έχοντες και κατέχοντες προτιμούν να εγκαταλείψουν (οικονομικά) την χώρα τους παρά να την υπερασπίσουν, όπως έπραξαν και κάποιοι άλλοι πριν από περίπου πεντακόσια χρόνια.

## Αριθμός κατοχυρωμένων ευρεσιτεχνιών και πληθυσμός αντιστοίχων χωρών

	Πληθυσμός σε εκατ.	Αριθμός κατοχυρωμένων ευρεσιτεχνιών
Αυστρία	8.250	2.173
Βέλγιο	10.474	539
Δανία	5.350	402
Φινλανδία	5.325	2.047
Γαλλία	65.821	10.710
Γερμανία	82.282	14.351
Ελλάδα	10.787	248
Ιρλανδία	4.022	561
Ισπανία	58.125	Δεν είναι στοιχεία
Κουβέιτ/Κατάρ	0.497	50
Ολλανδία	15.782	2.975
Εκρινσβάνια	10.707	3.054
Ισπανία	40.525	2.242
Εσθονία	9.074	9.055
Ην. Βασίλειο	47.025	8.255

1. Corruption index 2010 from Transparency International: find out how each country compares. 2. European Commission, Patents in Europe.